

Oddagrein

Ein góð avgerð

TÍÐINDI úr mentanarheiminum eru tíværri ikki gerandiskostur í fjölmiðlunum og tí verður eitt nú á hvørjum ári biðað við spenningi eftir M. A. Jacobsen virðislønini. Oftast er nevndin, sum býir út hesa virðisløn, sera heppin í sínum vali – onkra hendringa ferð er hon óheppin og avgerðir hennara kunnu tykjast at vera gatuførar hjá almenninum. Men sum oftast eru avgerðirnar sera hepnar og hetta hevur gjørt sitt til, at heiðurslønin veruliga verður vírd sum landsins fremsta listarliga viðúkenning.

Í ÁR fall valið á tveir sera áhugaverdar og spennandi rithøvundar og ein fræga myndlistamann. Martin Næs varð heiðraður fyri yrkisbókmentir, hóast hann annars er vælkendur fyri skaldskap í óbundnum máli. Men Martin hevur tey seinastu árin eisini roynt seg sum essayistur, sum ein ið roynir at birta upp undir orðaskifti og umrøðu av serstakliga mentanarspurningum. Hetta er eitt ótakksamt og einsamalt starv, hann hevur áttikið sær, tí siggja vit burtur frá klandri um mál og orð, er lítið alment orðaskifti um mentanarspurningar. Martin hevur roynt og oftast hava hansara greinir vakt ans og orðaskifti og heiðurslønin til hansara er eitt gott val.

ANNAR móttakarin er yrkjarin, tónasmiðurin, sangarin og samfelagsrevsarin Kári Petersen ella Kári P., sum hann nevnist millum manna. Kári er langt síðani vorðin fólkaogn og tað kennst kanska logið hjá einum samfelagsrevsara. Men her batar ei bøn – hann er noyddur at lata seg heiðra av teimum, sum hann revsar, tí vit føroyingar elska Kára P. Vit kundu lagt afturat, at hann sum tann moralski samfelagsrevsarin, hann er, eisini revsar seg sjálvan í sínum skaldskapi. Kári P. eigur tí at taka við heiðrinum við góðari samvitsku.

TRIÐI heiðursmóttakarin, Edward Fuglø, verður heiðraður fyri sínar myndir til bókur, serstakliga barnabækur. Barnamentanin hevur ikki havt nóg góðar sømdir her í landinum, hóast hetta skuldi verið kanska tað ókið, ið hevur mest av øllum at tyða. Vit eiga nokur listafólk, ið royna seg við myndgerð til barnabækur. Edward Fuglø er eitt av hesum fólki. Hansara list hevur hepnast framúr væl og við heiðurslønini til hansara verður á sera virðiligan hátt gjørt vart við týðningin av at prýða barnabækur við góðari myndlist.

BÓKMONTAVIRÐISLØNIN minnir okkum á, at tað eru onnur virði til enn tey materiellu. Hetta er sunt og gott fyri okkum øll í hesi myrku tíð, hvar fjölmiðlarnir at kalla bert borðreiða við ófrættum. Tí eru grundir at fegnast um avgerðina hjá nevndini fyri bókmentavirðisløn M. A. Jacobsen – ein góð avgerð, sum øll ivaleyst fegnast um og sum teir triggir, Martin, Kári og Edward, væl og virðiliga hava uppið.

Sosíalúrin

Tað fullkomna sambandið

Marita Petersen ávarar ímóti at taka upp samráðingar við ES, tí vit mugu ikki avreiða landið fyri triðjalandis fisk og rækjur

Seianstutidina hevur spurningurin um, undir hvørjum treytum Føroyar og ES skulu samstarva, verið nóg frammi í fjölmiðlunum.

Og alt gott um tað. Vit eiga og skulu hava eitt orðaskifti um samband okkara við ES.

ES er størsti keypari av útflutningi okkara. Til londini í ES fara tey ungu at fáa sær útbúgving, og her fara nógvir føroyingar, sum einki arbeiði hava, at arbeiða.

Sum kunnugt gjørdur føroyingar av í 1974, við einmæltari samtykt á Løgtingi at boðadonsku stjórnini frá, at Føroyar ikki ynsktu limskap í EF, sum tað tá æt.

Í august sama ár varð ein handilsskipan sett í verk, og eftir at fiskimarkað var flutt út í 1977, fingi vit rammusáttmála um sínámillum fiskiveið.

Hesar eru avtalurnar, vit hava havt við europeiska felagsskapin, og vit vóru hampuliga væl nøgd við hetta, hóast vørusløgini til útflutning kundu verið fleiri. Vit sluppu undan vansunum við limskapi og í stóran mun undan vansunum at vera uttanfyri.

Men í 1988 boðaði EF frá, at teir vildu hava aðra skipan enn 1974-skipanina, og partarnir máttu undir samráðingar um nýggja skipan.

Undan samráðingunum í 1989 samdust politisku

flokkarnir á Løgtingi um, at miðast skuldi ímóti eini frihandilsavtalu við EF. So viti eg minnst, tá ein sam marknaðarnevnd undir við tilmælinum.

Úrslitið av samráðingunum er handilssáttmálin frá juni 1991. Eg skal ikki her í hesi stuttu viðmerking siga nakað um dygdir og vansar við hesum sáttmála, bert minna á, at útflutningur Føroya frá 1974, og til sáttmálin varð gjørdur, hevði stóra ávirkan á samráðing-úrslitið.

Fyrstu tíðina varð lítið sagt um avtaluna, men eftir orðaskiftinum í dag at døma, so nyttar avtalan als einki. Sagt verður, at hon kann ikki brúkast til nakað sum helst. Hon er so vánalig, at einki kann gerast í hesum landi, fyrr enn vit hava fingið aðra avtalu við ES.

Í orðaskiftinum nú fáa vit eisini ta fatan, at til ber sum einki at fáa eina fullkomna avtalu við ES.

Tað tykst, sum fólk hava gloymt, hvussu trupult tað er at samráðast. Tey hava longu gloymt seinastu samráðingarnar við ES, og hvat vit ynsktu og hvat kom burtúr.

Rætt er tað, at vit fáa einki betur, um vit ikki fara at samráðast um annað.

Marita Petersen

Manskór á Skálafjørðinum

Nú verður ein roynd gjørd at stovna eitt manskór á Skálafjørðinum.

Á eystanstevnuni bar í hvussu er væl til, tá eitt manskór við 36 monnum undir leiðslu av Johan Mortensen sang á hugna-

kvaldinum í høllini og varð væl fagnað.

Jólini standa brátt fyri durum, og suytligt halda teir, tað hevði verið, um eitt manskór eisini kundi sett sín dám á tíðina undan jólinum við onkrari jólaconsert.

Sangkrefturnar eru, einki er at ivast í, og tí verður heitt á allar menn við Skálafjørðinum um at snøgga sær røddina og mæta manssterkir upp.

Skjótlið varð settur á sunnudagin 29. oktober klokkan 15 í skúlanum. Um

fleiri mæta tá, ber til beinvegin at fara í gongd og avtala venjingartíðir o.a. Undirstrikt skal, at eisini menn, sum ikki áður hava sungið í kóri, eru hjartaliga vælkomnir.

Havnar Hornorkester konsert í morgin

Sunnudagin klokkan 16 hevur Havnar Hornorkester konsert í Útvarpshøllini.

Hetta er regluliga heystkonsertin hjá orkestrinum, og skráin hesaferð verður nakað merkt av tí, at gamli venjarin hjá orkestrinum, Robert Oughton, doyði í summar. Sjálvt um konsertin ikki beinleiðis verður minningarkonsert, verður fitt av tónleikinum á skránni tónleikur, sum Oughton

íggjøgnum árin hevur útsett til orkestrið.

Til dæmis spælir orkestrið Norsku Løvu hjá William Heinesen, sett út hevur Oughton, og fleiri aðrar av hansara útsetningum av føroyskum sangum verða eisini á skránni. Haraftrat verða tvey solo-stykkir framfórd, sum Oughton hevur útsett. Onnur er kornet-soloin Ragamuffin, sum Ólavur Olsen spælir,

og hin er romansan The Fair Maid of Perth, sum Andras Olsen spælir uppá trombone. Á skránni verður eisini Ungarsk Rapsodi nr. 2 hjá Carl Friedmann umframt tveir marsjar.

BINGOTØLINI
í dag

16 55